

«ԱՐՑԱԽԲԱՆԿ» ՓԲԸ

2017 թ. երրորդ եռամսյակի

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ

ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ձև թիվ 5)

Ծանոթագրություն 1.«Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

Իրավական դաշտ

«Արցախբանկ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1996թ-ին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության շրջանակներում : Բանկը գրանցվել է 1996թ-ի օգոստոսի 14-ին ՀՀ կետրոնական բանկի կողմից թիվ 75 արտոնագրային համարով:

Բանկն ունի 23 մասնաճյուղ, որից 8 մասնաճյուղեր գտնվում են Երևանում, իսկ 15 մասնաճյուղ՝ ԱՀ տարածքում:

Բանկի հիմնական գործունեությունը

«Արցախբանկ» ՓԲԸ-ն ունիվերսալ բանկ է, որը ԱՀ և ՀՀ տարածքներում տրամադրում է ժամանակակից բանկային ծառայությունների գրեթե լրիվ տեսականի: Բանկը օրենքներով և այլ իրավական ակտերով, ինչպես նաև

ներքին իրավական ակտերով սահմանված կարգով իրականացնում է հետևյալ ֆինանսական գործառնությունները՝ ընդունում է ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ, տրամադրում է առևտրային, սպառողական և

հիփոթեքային վարկեր, բացում և վարում է հաշիվներ, կատարում է դրամական փոխանցումներ, մատուցում է այլ վճարահաշվարկային ծառայություններ, գնում և վաճառում է արժեթղթեր, գնում և վաճառում (փոխանակում) է

արտարժույթ,օրենքով սահմանված կարգով իրականացնում է ապահովագրական գործակալի գործառնություններ, իրականացնում է օրենքով չարգելված այլ գործունեություն:

Գործարար միջավայրը

Բանկի գործարար միջավայրը Արցախի և Հայաստանի Հանրապետություններն (այսուհետ երկուսը միասին՝ նաև Հանրապետություն) են: Չնայած Հանրապետությունում տեղի ունեցած բարեփոխումները զգալի արդյունքներ են

տվել մակրոտնտեսական կայունության, տնտեսական գործունեության ազատականացման, շուկայական տնտեսության բնականոն զարգացման համար անհրաժեշտ ինստիտուցիոնալ կառույցների ստեղծման և կայացման

ոլորտներում, այդուհանդերձ դեռևս առկա են Հանրապետության գործարար միջավայրը անկատար և անկայուն դարձնող մի շարք հիմնախնդիրներ/խոչընդոտներ: Հանրապետության տնտեսության ապագա կայունությունը

կախված է երկրում իրականացվող՝ շարունակական բնույթ կրող բարեփոխումներից՝ իրավական, դրամավարկային քաղաքականությունների արդյունավետ ընթացքից և զարգացումներից:

Բանկի ղեկավարությունը գտնում է,որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Բանկի տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով:

Կորպորատիվ կառավարում

ա) Խորհրդի կառուցվածքը, կազմը՝

«Արցախբանկ» ՓԲԸ Խորհուրդը կազմված է Խորհրդի նախագահից, նախագահի տեղակալից և 2 անդամներից՝ հետևյալ կազմով՝
Խորհրդի նախագահ՝

Արդեն Կրիքորի Սելվեֆյան

Խորհրդի նախագահի տեղակալ՝

Աշոտ Արշակի Գոմցյան

Անդամներ՝

Հրաչ-Ներսես Կապրիեյան

Լևոն Վարազդատի Ղազարյան

բ) Տնօրինության կառուցվածքը, կազմը

«Արցախբանկ» ՓԲԸ Վարչությունը, կազմված է վարչության նախագահից, վարչության նախագահի տեղակալից և 2 անդամներից հետևյալ կազմով՝

Վարչության նախագահ՝

Արտակ Ռուդիկի Բալայան
Վարչության նախագահի տեղակալ՝
Վահրամ Բորիսի Բաղդասարյան
Անդամներ՝
Պարույր Համլետի Գրիգորյան
Ռուզան Վալերիկի Խաչատրյան

գ) սեփականության կառուցվածքը

Ըստ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ հանդիսանալու հայտանիշի՝

Բանկի կանոնադրական կապիտալի 84.3 %-ը պատկանում է իրավաբանական անձանց, իսկ մնացած 15.7 %-ը՝ ֆիզիկական անձանց:

Ըստ ռեզիդենտության հայտանիշի՝

Բանկի կանոնադրական կապիտալի 84.3%-ը պատկանում է ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, 12.5%-ը՝ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց, իսկ մնացած 3.2%-ը՝ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց:

գ) նշանակալից մասնակիցների անունները

Անուն, հայրանուն, ազգանուն	Մասնակցության չափը, %
1 «Հայաստանի Բիզնեսի Հիմնադրամ» ՓԲԸ	51.7
2 Արցախի ներդրումային հիմնադրամ	32.2
3 Հրաչ-Ներսես Կապրիելյան	11

Բանկի բաժնետերերի քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում կազմել է 11 բաժնետեր:

դ) ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկի ղեկավարների աշխատավարձի նշանակումը, ըստ իրավասության պաշտոնների դրույքաչափերի միջակայքում իրականացնում են՝ խորհուրդը, Վարչության նախագահը (Վարչությունը)՝ ելնելով աշխատակցի գործունեության արդյունքներից:

Բանկի խորհրդի իրավասության պաշտոններ են՝

խորհրդի անդամները, խորհրդին կից գործող անձնակազմը,

Վարչության նախագահը /Գործադիր տնօրենը/,

Վարչության անդամները,

Բանկի Ներքին աուդիտի անձնակազմը:

Վարչության նախագահի իրավասության պաշտոններն են բանկի այլ պաշտոնները և հաստիքները:

ե) արտաքին աուդիտին վճարները:

Բանկի արտաքին աուդիտի ծառայությունների համար վճարվող գումարի չափը որոշում է Բանկի խորհուրդը:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ և ԱՀ օրենքների, ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՀՄՄՄ) կողմից: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չի որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով, բացառությամբ հողի և շինությունների, որոնք ներկայացվում են վերագնահատված արժեքով:

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ՝ առևտրային նպատակներով պահվող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես տոկոսային եկամուտ և տոկոսային ծախս՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեզրկում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեզրկող գումարի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեզրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

Շահաբաժիններից ստացվող եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Արտարժույթային գործառնություններ

Արտարժույթով գործարքները հաշվառվում են ՀՀ դրամով՝ կիրառելով գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժույթային շուկայում ձևավորված միջին փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են նշյալ միջին փոխարժեքով: Վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես շահույթ կամ վնաս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են ՀՀ դրամի՝ գործարքի օրվա միջին փոխարժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

30 սեպտեմբերի 2017թ. 31 դեկտեմբեր 2016թ.

ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլար	478.41	483.94
ՀՀ դրամ/ԵՎԸ	564.57	512.2

Հարկային հաշվառում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են այլ համապարփակ եկամտում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամտում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուրվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում վճարում է նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ՝ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոզիտացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի և/կամ արտահոսքի ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով՝ պատշաճ կերպով կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով :

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը հիմնված է Լոնդոնի թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են «թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ» հոդվածում՝ այլ եկամուտներում և ծախսերում:

Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնությամբ բացված ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի համապատասխան ներքին իրավական ակտերով սահմանված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն այն դեպքում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռքբերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում: Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսում, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառյալ առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ.

Այս դասում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս դասում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում Բանկի կողմից՝ նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

1) այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը.

2) որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և

3) ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող, բացի այն դեպքերից, երբ դրանք օգտագործվում են հեջավորման նպատակով: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից շահույթը և վնասը արտացոլվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ.

Ֆիքսված մարման ժամկետով ներդրումները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ.

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում են սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկն իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գին առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր.

Հետզնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները (ռեպո) դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետզնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը (հակադարձ ռեպո) չեն ճանաչվում հաշվապահական հաշվեկշռում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեզրկվում են հետզնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Տրամադրված վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ, երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գումարները նվազեցվում են դրանց գծով ձևավորված պահուստների գումարների չափով:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացվում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն :Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՄ-ների:

Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալության գծով հաշվեգրված վարձավճարները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս գծային հիմունքով:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության և/կամ արժեզրկումից կուտակված կորուստների տարբերությամբ, բացառությամբ՝ հողի և շինությունների, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Բանկի շենքերը հաշվառվում են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Հողը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ, հետևաբար չի ամորտիզացվում: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ժամկետում:

Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում, քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Ակտիվի մաշվածությունը սկսում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, այսինքն՝ գտնվում է այնպիսի վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է կոնկրետ նպատակով ակտիվն օգտագործելու համար: Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը դադարում է ակտիվի՝ որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգելու և ակտիվի ապաճանաչելու ամսաթվերից ամենավաղով:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում :

Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեգրման միջոցով: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեգրման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմերը.

Հիմնական միջոցի անվանումը	տարիներ
• Շողանաս	չամորտիզացվող
• Շենքեր և շինություններ	30 տարի
• Գույք և գրասենյակային սառածավոռումներ	5 տարի
• Համակարգչային տեխնիկա	3 տարի
• Բանկումատներ	10 տարի

- Ավտոմատ կառավարման
- Փոխադրամիջոցներ
- Այլ հիմնական միջոցներ
- Վարձակալված հիմնական

5 տարի
5 տարի
5 տարի
համաձայն գործող պայմանագրի

միջոցի վրա կատարված
կապիտալ բնույթի ծախսեր

- Մինչև 50 000 (հիսուն

ժամկետների
1 տարի:

Հիմնական միջոցների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը, որի համաձայն ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում կատարվում են հավասարաչափ հատկացումներ:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և նման այլ ակտիվներից: Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները կարող են վերանայվել յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, սակայն յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են արժեզրկման առումով՝ անհատապես կամ առանձին դրամաստեղծ միավորի համար: Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները յուրաքանչյուր տարի վերլուծվում են՝ հիմնավորելու համար նրանց հաշվառման շարունակականությունը նշված դասում: Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

Արագամաշ առարկաներ

Արագամաշ առարկաներին վերաբերում են այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին՝ անկախ դրանց արժեքից: Այդ ակտիվների թվին են դասվում՝ պահեստամասերը, սպասարկող սարքավորումները, գործիքները և հարմարանքները, տնտեսական գույքը: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Շնորհներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները ներառվում են այլ պարտավորություններում և կրեդիտագրվում են եկամուտներին գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների պաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Բացի Բանկի միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Երբ Բանկը գնում է իր բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմին կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում: Գնված բաժնետոմսերը հաշվառվում են միջին կշռված արժեքով:

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Օանթագրություն 3. «Զուտ տոկոսային և նմանափայ եկամուտներ»

Տոկոսային և նմանափայ եկամուտներ	01.07.17-30.09.17	01.01.17-30.09.17	01.07.16-30.09.16	01.01.16-30.09.16
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	49,163	59,754	6,877	14,041
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխառվություններից	2,356,594	6,854,395	2,278,337	6,917,160
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	493,261	1,322,192	241,648	716,828
Տոկոսային եկամուտ Ռեպո պայմանագրերից և արժույթային սվոպից	220,811	356,050	75,003	370,499
Այլ տոկոսային եկամուտ	137	174	3877	3877
Ընդամենը	3,119,966	8,592,565	2,605,742	8,022,405
Տոկոսային և նմանափայ ծախսեր				
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	199,788	545,276	289,677	1,023,353
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների	1,538,069	4,359,946	1,242,070	3,623,935
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	0	0	0	0
Տոկոսային ծախսեր Ռեպո պայմանագրերի դիմաց	25,425	25,425	133,900	455,097
Այլ տոկոսային ծախսեր	0	0		
Ընդամենը	1,737,857	4,930,647	1,665,647	5,102,385
Զուտ տոկոսային և նմանափայ եկամուտ	1,382,109	3,661,918	940,095	2,920,020

Օանթագրություն 4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01.07.17-30.09.17	01.01.17-30.09.17	01.07.16-30.09.16	01.01.16-30.09.16
Դրամարկղային գործառնություններից	15,704	38,486	42,003	90,155
Հաշվարկային ծառայություններից	23,689	77,561	38,362	115,690
Երաշխիքներից, ակրեդիտիվներով գործառնություններից	482	1,482	1,131	6,135
Վճարային քարտերի սպասարկումից	46,559	120,371	39,297	99,635
Այլ կոմիսիոն վճարներ	36,434	104,162	-	-
Ընդամենը	122,868	342,062	120,793	311,615
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր				
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	2,096	5,810	2,115	8,453
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	33,280	94,976		

Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	-	-		
Այլ կոմիսիոն վճարներ	1,807	4,928		
Ընդամենը	37,183	105,714	2,115	8,453
Ստացված գույք կոմիսիոն և այլ վճարներ	85,685	236,348	118,678	303,162
Եկամուտ շահաբաժիններից		941		

Ծանոթագրություն 5. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից	01.04.17-30.06.17	01.01.17-30.09.17	01.07.16-30.09.16	01.01.16-30.09.16
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների արժեքի վաճառքից գույք եկամուտ			(6,110)	129,072
այդ թվում՝ Աճանցյալներից			(6,110)	129,072
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից գույք եկամուտ				
Ընդամենը			(6,110)	129,072
Արտարժույթային գործառնություններից				
Արտարժույթի արժեքի վաճառքից ստացված գույք եկամուտ	218,937	330,927	86,450	242,582
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված գույք եկամուտ	(10,435)	(4,110)	9,078	(125,020)
Ընդամենը	208,502	326,817	95,528	117,562
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշադրամներից				
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների արժեքի վաճառքից ստացված գույք եկամուտ	-	22	516	569
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված գույք եկամուտ	3,235	13,240	(169)	33,636
Ընդամենը	3,235	13,262	347	34,205
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	211,737	340,079	89,765	280,839

Ծանոթագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

Այլ գործառնական եկամուտ	01.07.17-30.09.17	01.01.17-30.09.17	01.07.16-30.09.16	01.01.16-30.09.16
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	55,608	161,586	134,434	436,039
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	26,532	83,370	36,295	140,921
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված գույք եկամուտներ	11,893	13,438	852	-59,979
Այլ եկամուտներ	12,108	34,287	10,741	31,905
Ընդամենը	106,141	292,681	182,322	548,886

Ծանոթագրություն 7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված գույք մասհանումներ»

Հաճախորդներին տրված վարկերի փոխառությունների գծով	Ծանոթ.	01.07.17-30.09.17	01.01.17-30.09.17	01.07.16-30.09.16	01.01.16-30.09.16
Սկզբնական մնացորդ	16	3,062,034	1,932,195	1,994,706	2,130,057
Պահուստին կատարված գույք մասհանումներ		(481,439)	396,125	-1,770,211	-1,617,736
Վերագնահատումից գույք եկամուտներ		(40,237)	(78,659)	0	0
Նախկինում հետհաշվեցիչ դուրս գրված գումարների վերադարձ		450,421	1,199,237	2,567,461	3,001,337

Պահուստի օգտագործում		(115,283)	(650,246)	-843,207	-1,564,909
Վերջնական մնացորդ		2,955,970	2,955,970	1,948,749	1,948,749
Բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպությունների գծով	14			0	0
Սկզբնական մնացորդ		-	-		
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		18,507	18,507		
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ					
Պահուստի օգտագործում		18,507	18,507		
Վերջնական մնացորդ		-	-	-	-
Այլ ակտիվների գծով	21				
Սկզբնական մնացորդ		10,830	-		
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		(9,255)	19,958		
Վերագնահատումից զուտ եկամուտներ		(4,886)	(4,895)		
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		7,056	27,055		
Պահուստի օգտագործում		(3,865)	(42,257)		
Վերջնական մնացորդ		9,652	9,652		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով					
Սկզբնական մնացորդ	17	-	1,234	0	1,493
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		-	(1,234)		-259
Վերջնական մնացորդ		-	-	0	1,234
Միջև. մաքրման ժամկետը պահվող ներդրումների գծով					
Սկզբնական մնացորդ	18	193,933	196,176		380
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		79,055	76,812		
Վերջնական մնացորդ		272,988	272,988	0	380
Ընդամենը զուտ մասհանումներ պահուստներին		(393,132)	510,168	(1,770,211)	(1,617,995)

Ծանոթագրություն 8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	01.07.17-30.09.17	01.01.17-30.09.17	01.07.16-30.09.16	01.01.16-30.09.16
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	417,240	1,420,130	437,815	1,402,062
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	152	582	0	0
Գործուղման ծախսեր	3,830	7,195	2,791	8,944
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	39,675	145,456	52,433	142,713
Ապահովագրության ծախսեր	182	597	332	1,500
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	4,164	18,578	6,948	21,373
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	40,089	131,210	40,270	121,086
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	1,600	6,400	8,730	17,738
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	12,107	44,553	17,675	53,292
Տրանսպորտային ծախսեր	7,785	23,573	7,768	23,234

Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահույթահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	23,481	89,926	24,212	93,671
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	5,338	14,185	4,182	15,020
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	3,383	12,932	4,244	12,531
Այլ վարչական ծախսեր	9,026	28,066	583,679	686,528
Ընդամենը	568,052	1,943,383	1,191,079	2,599,692

	30/09/2017	30/09/2016
Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը	512	506
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափը	271.64	316.66

Ցանկացություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

Այլ գործառնական ծախսեր	01.07.17-30.07.17	01.01.17-30.09.17	01.07.16-30.09.16	01.01.16-30.09.16
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	-	795	1,045	10,478
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	3,505	13,600	4,030	12,706
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	8,624	22,373	8,082	24,655
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	69,061	208,313	78,748	257,965
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	4,000	56,385	12,000	41,319
Այլ ծախսեր	13,635	50,728	20,706	58,085
Ընդամենը	98,825	352,194	124,611	405,208

Ցանկացություն 10. «Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս»

Բանկը վերահսկվող կազմակերպություններում ներդրումներ չունի:

Ցանկացություն 11. «Շահութահարկի գծով ծախս (փոխատուցում)»

Գործող օրենսդրության համաձայն կիրառվող շահութահարկի դրույքաչափը 20% է: ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՅՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով: Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

	30/09/2017	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	30/09/2016	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	1,726,223		2,666,001	
Շահութահարկի դրույքաչափով		20		20
Չհարկվող եկամուտներ				
Չնվազեցվող ծախսեր				
Շահութահարկի գծով ծախս				

Ցանկացություն 11.1. Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

	30/09/2017	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	31/12/2016
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում	0		
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի գծով			
Ստեղծված պահուստների գծով			
Այլ պարտավորությունների գծով			

Չետածգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում	187,690	-	187,690
Հիմնական միջոցների գծով	187,690		187,690
Ստեղծված պահուստների գծով			
2016 թվականի հետածգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(187,690.00)	-	(187,690.00)

Օտոթագրություն 12. «Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ»

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	30/09/2017	30/09/2016
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	1,726,223	2,666,001
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող սովյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	1,726,223	2,666,001
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	465,223	221,223
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	1.36	4.41

Օտոթագրություն 13. «Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում»

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	30/09/2017	31/12/2016
Կանխիկ դրամական միջոցներ	1,415,192	614,127
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	1,144,724	826,762
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	9,860,851	8,946,057
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում*	140,000	220,000
Ժամկետային ավանդներ ԿԲ-ում	3,000,740	-
Ընդամենը	15,561,507	10,606,946
Թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	126,408	132,774

* ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված 140 մլն դրամի գումարը իրենից ներկայացնում է ԱրՁա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ

Օտոթագրություն 14. «Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

Ընթացիկ հաշիվներ	30/09/2017	31/12/2016
ՀՀ բանկերում	12,429	5,277
Ոչ ռեզիդենտ բանկերում	70,654	600,812
Հաշվեդրված տոկոսներ		-
Ընդամենը	83,083	606,089
Միջբանկային վառներ և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ բանկերում վարկեր և ավանդներ		-
ՀՀ բանկերում այլ պահանջներ	28,118	
Ոչ ռեզիդենտ բանկերում վարկեր և ավանդներ	-	-
Ոչ ռեզիդենտ բանկերում այլ պահանջներ	46,042	43,081
Ռեպո համաձայնագրեր ՀՀ բանկերի նկատմամբ	17,098,591	-
Հաշվեդրված տոկոսներ	10,015	-
Ընդամենը	17,182,766	43,081
2016 թվականի պահանջներ բանկերի նկատմամբ	17,265,849	649,170

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	30/09/2017	31/12/2016
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ	-	-
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	4,709,449	2,733,202
այլ	85,696	92,253
հաշվեգրված տոկոսներ	4,733	2,047
Ընդամենը	4,799,878	2,827,502
Չուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22,065,727	3,476,672

Ճանապարհորդություն 15. «Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ»

Պետական արժեթղթեր	30/09/2017	31/12/2016
ՀՀ պետական արժեթղթեր		
Ընդամենը պետական արժեթղթեր		

Ճանապարհորդություն 16. «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ»

Տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	30/09/2017	31/12/2016
Վարկեր, այդ թվում	59,225,362	57,058,033
Հիփոթեքային	8,389,462	9,155,950
Օվերդրաֆտ	3,303,823	4,306,529
Վարկային քարտեր	2,606,920	2,765,542
Ֆակտորինգ	352,744	441,659
Բանկային երաշխիքներ	-	-
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	2,333,946	2,489,457
Ընդամենը վարկեր	67,822,795	67,061,220
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	2,955,970	1,932,195
Ընդամենը զուտ վարկեր	64,866,825	65,129,025

հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեգրված (չաշխատող) վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը	30/09/2017	31/12/2016
	գումարը	գումարը
Վարկեր և փոխառություններ, որից	65,488,849	64,571,763
արժեգրված (չաշխատող) վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում	4,326,795	5,136,392
ժամկետանց	2,903,286	3,075,435
հաշվեգրված տոկոսներ	2,333,946	2,489,457
Ընդամենը վարկեր	67,822,795	67,061,220

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	2,955,970	1,932,195
Ընդամենը զուտ վարկեր	64,866,825	65,129,025

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	30/09/2017	31/12/2016
Պետական ձեռնարկություններ	38,316,890	36,704,807
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	13,796,368	13,418,169
խոշոր ձեռնարկություններ	3,686,288	2,110,841
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	10,110,080	11,307,328
Տնտեսական անձինք, այդ թվում՝	15,406,256	16,432,571
սպառողական վարկեր	3,972,587	4,031,658
հիփոթեքային վարկեր	8,596,322	9,384,664
ավտոմեքենաների ձեռքբերման վարկեր	8,818	11,748
վարկային թարտեր	2,626,319	2,790,289
Անհատ ձեռնարկատերեր	303,281	505,673
Այդ թվում՝ հաշվեգրված տոկոսներ	2,333,946	2,489,457
Ընդամենը վարկեր	67,822,795	67,061,220
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	2,955,970	1,932,195
Ընդամենը զուտ վարկեր	64,866,825	65,129,025

* Փոքր և միջին ձեռնարկությունների չափորոշիչները սահմանված են «Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքով:

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների	30/09/2017	Տեսակարար կշիռը (%)	31/12/2016	Տեսակարար կշիռը (%)
Գյուղատնտեսություն	768,555	1.13%	215,870	0.33%
Արդյունաբերություն	1,899,497	2.80%	2,050,537	3.15%
Շինարարություն	3,729,492	5.50%	3,086,751	4.74%
Առևտուր	834,842	1.23%	2,047,541	3.15%
Տրանսպորտ և կապ	1,727	0.00%	3,096	0.00%
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	268,198	0.40%	228,156	0.35%
Կրթություն և մշակույթ	5,680	0.01%	17,789	0.03%
Առողջապահություն	7,032	0.01%	15,723	0.02%
Հիպոթեքային վարկեր	8,596,322	12.67%	9,097,323	13.98%
Սպառողական վարկեր	6,608,395	9.74%	6,645,882	10.21%
Տնտեսության այլ ճյուղեր	45,103,055	66.50%	41,677,461	64.03%
Այդ թվում՝ հաշվեգրված տոկոսներ	2,333,946		2,489,457	
Ընդամենը	67,822,795	100.00%	65,086,129	100.00%

Ծանոթագրություն 17. «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	30/09/2017	31/12/2016
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի		
կապիտալի գործիքներ	58,957	56,082
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	58,957	56,082
Ներդրումների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)		-
Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	58,957	54,848

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները.

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը	Բաժնեմասը (%)
1. «Արմենիան Զարտ» ՓԲԸ	պլաստիկ քարտերով գործառնություններ	ՀՀ ք.Երևան	21.01.03	12,143	1.25
2. «ԱԶՈԱ Զրեղիտ Ռեփորթինգ» ՓԲԸ	վարկային քյուրո	ՀՀ ք.Երևան	27.11.07	19,314	3.68
3. «Արցախ-ՀԷԿ» ԲԲԸ	Էլեկտրաէներգիայի արտադրություն	ԱՀ ք.Ստեփանակերտ	15.09.16	27,500	0.23
Ընդամենը				58,957	

Ծանոթագրություն 18. «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

Պետական արժեթղթեր	30/09/2017	31/12/2016
ՀՀ պետական պարտատոմսեր, այդ թվում՝	8,599,161	7,527,059
գանձապետական պարտատոմսեր	8,599,161	7,527,059
Հաշվեգրված տոկոսներ	288,150	101,507
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	8,887,311	7,628,566

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	13,649,553	9,809,217
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	321,481	153,620
Ընդամենը	13,971,034	9,962,837
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների արժեգրվում (հնարավոր կորուստների պահուստ) (ծանոթ. 7)	272,988	196,176
Զուտ ներդրումներ մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներում	22,585,357	17,395,227

Ծանոթագրություն 19. «Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում»

Բանկը չունի ներդրումներ վերահսկվող անձանց կապիտալում:

Ծանոթագրություն 20. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Հիմնական միջոցներ

Հողվածի անվանումը	Հող	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմն. միջոցներ	Հիմն. միջ. գծով կապ. ներդ.	Վարձակառկիմ. միջ. գծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք									
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի	211,586	4,764,183	1,031,655	237,695	154,518	348,473	0	101,244	6,849,354
Ավելացում				269	397	3,071			3,737
Օտարում									-
Վերադասակարգում									-
Վերագնահատում									-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի	211,586	4,764,183	1,031,655	237,964	154,915	351,544	0	101,244	6,853,091
Ավելացում			1,956	491	146	583			3,176
Օտարում									-
Վերադասակարգում									-
Վերագնահատում									-
Մնացորդը հաշվետվու. ժամանակաշրջանի	211,586	4,764,183	1,033,611	238,455	155,061	352,127	0	101,244	6,856,267
Կուտակված մաշվածություն									-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի	-	1,955,398	884,313	195,079	83,509	262,541	-	19,027	3,399,867
Ավելացում		35,564	5,735	3,977	4,823	9,825		2,209	62,133
Օտարում									-
Վերադասակարգում									-
Վերագնահատում									-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի		1,990,962	890,048	199,056	88,332	272,366	-	21,236	3,462,000
Ավելացում		36,351	6,009	3,420	4,856	9,363		2,259	62,258
Օտարում/ դուրս գրում									-
Վերադասակարգում									-
Վերագնահատում									-
Մնացորդը հաշվետվու. ժամանակաշրջանի		2,027,313	896,057	202,476	93,188	281,729	-	23,495	3,524,258
Զուտ հաշվեկշռային արժեք									-
հաշվետու. ժամանակաշրջանի վերջում	211,586	2,736,870	137,554	35,979	61,873	70,398	0	77,749	3,332,009
նախորդ. հաշվետու. ժամանակաշրջանի	211,586	2,773,221	141,607	38,908	66,583	79,178	0	80,008	3,391,091

Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Կապիտալ ներդր. բանկի ոչ նյութակ. ակտիվներում	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	102,165	42,486	1,080	0	145,731
Ավելացում		18			18
Վերադասակարգում		2,125		0	2,125
Օտարում					-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	102,165	40,379	1,080		143,624
Ավելացում		5,448			5,448
Վերադասակարգում		5,904			5,904
Օտարում					-
Մնացորդը հաշվետվու. ժամանակաշրջանի վերջում	102,165	39,923	1,080		143,168

Կուտակված մաշվածություն						-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	70,382	24,488	975			95,845
Ավելացում	4,200	2,548	27			6,775
Վերադասակարգում		2,125				2,125
Օտարում						-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	74,582	24,911	1,002	0		100,495
Ավելացում	4,295	2,481	28			6,804
Վերադասակարգում		5,904				5,904
Օտարում						-
Մնացորդը հաշվետվու ժամանակաշրջանի վերջում	78,877	21,488	1,030	0		101,395
2ուտ հաշվեկշռային արժեք						-
հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	23,288	18,435	50	0		41,773
նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	27,583	15,468	78	0		43,129

Ծանոթագրություն 21. «Այլ ակտիվներ»

	30/09/2017	31/12/2016
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ		
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	95,588	439,855
Ընդամենը	95,588	439,855
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ		
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	-	-
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	418,369	893,293
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	24	-
Կանխավճարներ մատակարարներին	9,097	11,364
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	271,014	271,014
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Ընդամենը	698,504	1,175,671
Այլ ակտիվներ Պահեստ	24,032	25,691
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	2,598,407	2,246,749
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	6,131	2,670
Այլ ակտիվներ	11,483	241
Ընդամենը	2,640,053	2,275,351
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	9,652	-
Ընդամենը այլ ակտիվներ	3,424,493	3,890,877

Ծանոթագրություն 22. «Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

Ընթացիկ հաշիվներ	30/09/2017	31/12/2016
ՀՀ բանկերի	1,183	166,268
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	1,183	166,268
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ	-	-
ՀՀ կենտրոնական բանկ	-	-
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	2,990,828
այլ	16,760	119

Հաշվեգրված տոկոսներ	-	1,448
Ընդամենը	16,760	2,992,395
Ֆինանսական կազմակերպություններ	-	-
ընթացիկ հաշիվներ	94,217	13,042
վարկեր և ավանդներ	8,903,060	7,104,430
այլ	856	1,458
Հաշվեգրված տոկոսներ	85,795	44,476
Ընդամենը	9,083,928	7,163,406
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,101,871	10,322,069

Տանթթագրություն 23. «Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ»

ԳՅ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ	30/09/2017	31/12/2016
Ընթացիկ հաշիվներ	641,851	714,231
Ժամկետային ավանդներ*	6,049,785	5,484,976
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	39,559	18,073
Ընդամենը	6,731,195	6,217,280
ԳՅ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	17,818,244	2,899,308
Ժամկետային ավանդներ	10,198,974	9,904,683
Այլ	28,976	27,608
Հաշվարկված տոկոսներ	64,405	117,442
Ընդամենը	28,110,599	12,949,041
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	444,931	434,754
Ժամկետային ավանդներ	8,792,591	7,057,314
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Այլ	2,492	3,288
Ընդամենը	9,240,014	7,495,356
ԳՅ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	82,269	127,781
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Այլ	-	180
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	82,269	127,961
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	5,301,519	4,614,078
Ժամկետային ավանդներ	27,351,114	22,951,164
Այլ	166,096	218,034
Հաշվարկված տոկոսներ	477,740	242,308
Ընդամենը	33,296,469	28,025,584
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	5,905,242	1,569,612
Ժամկետային ավանդներ	3,437,772	2,653,650
Այլ	-	10
Հաշվարկված տոկոսներ	29,214	17,152
Ընդամենը	9,372,228	4,240,424
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	86,832,774	59,055,646

*ԱՅ կառավարության կողմից բանկում ներդրվում են ավանդներ երեք և ավելի երեխաների ծննդյան դեպքում մինչև երեխայի 18 դառնալը ժամկետով: 30.09.17 թ-ի դրությամբ վերոնշյալ ավանդների ընդհանուր գումարը կազմել է 5 846 883 հազ. ՀՀ դրամ

Ժամկետային ավանդներն ըստ հաճախորդների

Ժամկետային ավանդներ	30/09/2017	31/12/2016
Իրավաբանական անձինք	19,056,761	17,081,663
Ֆիզիկական անձինք	31,275,752	25,853,192
Անհատ ձեռնարկատերեր		

Հաճախորդների և նրանց ընթացիկ ու ժամկետային հաշիվների քանակը՝

Անվանում	30/09/2017	31/12/2016
Ընթացիկ հաշիվներ	124,780	127,759
Ժամկետային ավանդներ	7,134	6,174
Հաճախորդների քանակ, այդ թվում	76,671	78,550
Ֆիզիկական անձինք	73,201	74,773
Իրավաբանական անձինք	3,470	3,777

Ճանապարհորդություն 24. «Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր»

Բանկը արժեթղթեր չի թողարկել:

Ճանապարհորդություն 25. «Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ»

Բանկը չունի առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ:

Ճանապարհորդություն 26. «Վճարվելիք գումարներ»

Վճարվելիք գումարներ	30/09/2017	31/12/2016
Շահաբաժիններ	9,476	9,476
Ավանդների ապահովագրության գծով	14,239	23,474
Այլ	5,484	7,190
Ընդամենը	29,199	40,140

Ճանապարհորդություն 27. «Ստորադաս փոխառություն»

Անվանում	30/09/2017	31/12/2016
Ստորադաս փոխառություն այլ կազմակերպություններից	7,631,477	7,729,539

Ստորադաս փոխառությունը երկարաժամկետ փոխառություն է, որը Բանկի լուծարման դեպքում կլինի ստորադաս Բանկի այլ պարտավորությունների նկատմամբ ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները: Կապակցված անձանց կողմից ստացված փոխառության մարման ժամկետը լրանում է 2026թ:

Ճանապարհորդություն 28. «Այլ պարտավորություններ»

Այլ պարտավորություններ	30/09/2017	31/12/2016
Աշխատակազմին վճարվելիք գումարներ	37,923	69,499
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	6,738	29,356
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	44,661	98,855

Յետաձգված եկամուտ	0	0
Վճարվելիք այլ հարկեր	40,504	36,625
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	7,860	8,217
Այլ	133,142	444,921
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	181,506	489,763
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	226,167	588,618

Ցանոթագրություն 28.1 «Չետաձգված հարկային պարտավորություն»

Բանկի հիմնական միջոցների վերագնահատումից առաջացել է հետաձգված հարկային պարտավորություն:

	30/09/2017	31/12/2016
Յետաձգված հարկային պարտավորություն	187,690	187,690

Ցանոթագրություն 29. «Կանոնադրական կապիտալ»

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը 30.09.17-ի դրությամբ 23 261 150 հազ դրամ է: Բանկի թողարկած և տեղաբաշխված սովորական բաժնետոմսերի քանակը՝ 465 223, անվանական արժեքը՝ 50 հազ. դրամ:

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ
Հայաստանի Բիզնես Յիմնադրամ	12,030,100	51.7
Արցախի Ներդրումային Յիմնադրամ	7,500,000	32.2
Հրաչ Կապրիելյան	2,563,800	11
Ոչ նշանակալից մասնակիցներ	1,167,250	5.1
Ընդամենը	23,261,150	100

Ցանոթագրություն 30. «Սեփական կապիտալի այլ տարրեր»:

Կապիտալի այլ տարրեր	30/09/2017	31/12/2016
Պահուստներ, այդ թվում՝	2,345,133	2,198,260
Գլխավոր պահուստ	801,231	657,233
Վերագնահատման պահուստ	1,543,902	1,541,027
Զբաղիված շահույթ (վնաս)	2,217,122	865,373
Ընթացիկ տարվա	1,561,443	2,568,549
Նախորդ տարվա	655,679	-1,703,176

Ցանոթագրություն 31. Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

	30/09/2017	31/12/2016
Զօգտագործված վարկային գծեր	811,068	721,884
Տրամադրված երաշխիքներ	216,807	666,130

Ընդամենը	1,027,875	1,388,014
----------	-----------	-----------

Ճանութագրություն 32. Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Բանկի կողմից գործառնական վարձակալությամբ օգտագործվող հիմնական միջոցների ընդհանուր հետհաշվեկշռային արժեքը 30.09.17թ-ի դրությամբ կազմել է 231 231 հազ.դրամ:

Նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը	Արտաժողովին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի		231,806
1-5 տարի		722,017
5 տարուց ավելի		35,160
Ընդամենը	0	988,983

Ճանութագրություն 33. «Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ»

Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով բանկի կապակցված կողմեր են համարվում

- բանկի ղեկավարները,
  - բանկի կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձինք,
  - (1) և (2) կետերում նշված անձանց հետ փոխկապակցված ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք:
- Բանկը որևէ խմբի անդամ չէ:

<u>Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ</u>	30/09/2017	30/09/2016
Մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ	1,320	600
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	1,607,751	5,948,095
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	-1,596,703	-5,947,428
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	12,368	1,267

<u>Պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ</u>	30/09/2017	30/09/2016
Մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ	-370	878,891
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	681,882	1,740,467
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	681,512	-2,611,197
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	0	8,161

<u>Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ</u>	30/09/2017	30/09/2016
Մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ	5,536,334	4,801,769
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	1,573,415	534,238
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	-1,711,975	-496,033
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	5,397,774	4,839,974
Տոկոսային եկամուտ	152,036	148,403

Բանկի հետ կապված անձանց տրամադրված վարկերը բանկի ղեկավարներին և դրանց հետ կապված անձանց տրամադրված վարկերն են:

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	30/09/2017	30/09/2016
Մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ	20,399,613	5,108,220
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	57,561,511	2,779,817
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	-38,774,864	-2,749,773
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	39,186,260	5,138,264
Տոկոսային ծախս	477,254	119,114

Օանթագրություն 33. Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ

		հազ. ԶԶ դրամ
	30/09/2017	31/12/2016
Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	77,164,826	52,740,821

Օանթագրություն 34. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

Ռիսկերի կառավարումն Եական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, կապված են վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի հետ:

34.1 Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը հավանականությունն է, որ գործարքի մյուս կողմը կխախտի Բանկի հետ կնքած պայմանագրի պայմանները, ինչը բացասաբար կազդի Բանկի շահույթի և (կամ) կապիտալի վրա՝ անկախ այն հանգամանքից գործարքներն արտացոլվում են Բանկի հաշվեկշռում, թե հանդես են գալիս որպես արտահաշվեկշռային հոդված: Ընդ որում, վարկային ռիսկն առաջանում է ցանկացած ժամանակ, երբ միջոցները տրամադրվում են, ներդրվում են կամ այլ կերպ հասանելի են դառնում փոխառուին (գործընկերոջը) և (կամ) պահանջի իրավունք է առաջանում Բանկի համար և (կամ) Բանկը ստանձնում է միջոցների տրամադրման պարտավորություն:

-Վարկային ռիսկը Բանկը տարանջատում է երկու խմբի՝ վարկառուի ռիսկ, պորտֆելային ռիսկ:

Վարկառուի ռիսկը ծագում է այն ժամանակ, երբ պարտապանն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտավորությունները: Նշված ռիսկի կառավարման համար Բանկի խորհրդի կողմից ընդունվել են ընթացակարգեր, որոնք սահմանում են վարկառուի վարկունակության գնահատման համապատասխան չափանիշներ, գրավի գնահատման չափանիշներ, վարկերի/վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման և մոնիթորինգի մեխանիզմները: Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը:

Պորտֆելային ռիսկը ծագում է Բանկի վարկային պորտֆելում առկա տնտեսության տարբեր ճյուղերում տեղաբաշխված վարկային ներդրումների չմարման հետևանքով: Պորտֆելային ռիսկը առաջանում է, եթե Բանկի վարկային պորտֆելը հիմնականում կենտրոնացված է տնտեսության որևէ ճյուղում և առկա է տնտեսության տվյալ ճյուղի տնտեսական իրավիճակի վատթարացում:

Բանկի ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական

ռիսկերի տեսանկյունից՝ համաձայն Բանկում գործող Ներքին սահմանաչափերի: Բանկի Ռիսկերի կառավարման վարչությունը ներքին իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին համապատասխան ամսական և եռամսյակային պարբերականությամբ Բանկի ղեկավար մարմիններին է ներկայացնում վարկային ռիսկի վերաբերյալ հաշվետվություններ:

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հողվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
--------------------------	-----------	--------------------	----------------------	------------------------	-----------------

Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԶԶ ԿԲ-ում	15,687,915				15,687,915
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	21,863,335	97,095	105,297	-	22,065,727
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-			-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	64,866,160		665	-	64,866,825
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	58,957			-	58,957
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	22,585,357			-	22,585,357
Այլ ակտիվներ	6,435,118	287,046	76,113	-	6,798,277
Ընդամենը ակտիվներ	131,496,842	384,141	182,075	-	132,063,058
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	1,025,497		671	1,707	1,027,875
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	9,085,111	16,760		-	9,101,871
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	68,220,532	902,331	17,141,677	568,234	86,832,774
Ստորադրյա փոխառություն	851,861		6,779,616	-	7,631,477
Այլ պարտավորություններ	442,856		200	-	443,056
Ընդամենը պարտավորություններ	78,600,360	919,091	23,921,493	568,234	104,009,178
Զուտ դիրք	52,896,482	(534,950)	(23,739,418)	(568,234)	28,053,880

Նախորդ ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԶԶ ԿԲ-ում	10,739,719				10,739,719
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	2,740,526	282,803	453,343		3,476,672
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ					0
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	65,127,360		1,664		65,129,024
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	54,848				54,848
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	17,395,227				17,395,227
Այլ ակտիվներ	6,644,580		808,413		7,452,993
Ընդամենը ակտիվներ	102,702,260	282,803	1,263,420	0	104,248,483
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	1,386,927		1,087		1,388,014
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	10,321,950	119			10,322,069
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	47,319,868	359,382	10,965,322	411,076	59,055,648
Ստորադրյա փոխառություն	852,148		6,877,391		7,729,539
Այլ պարտավորություններ	816,278	170			816,448
Ընդամենը պարտավորություններ	59,310,244	359,671	17,842,713	411,076	77,923,704
Զուտ դիրք	43,392,016	-76,868	-16,579,293	-411,076	26,324,779

ՏՀԶԿ* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

Առ 30.09.17թ. ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերի կառուցվածքը ըստ մարզերի ունի հետևյալ տեսքը

Երևան	6,514,773
Արագածոտնի մարզ	55,679
Արարատի մարզ	145,911
Արմավիրի մարզ	104,070
Գեղարքունիքի մարզ	22,488
Լոռու մարզ	1,048,328
Կոտայքի մարզ	337,778
Շիրակի մարզ	17,943
Սյունիքի մարզ	34,858
Վայոց Ձորի մարզ	10,679

Տավուշի մարզ	6,632
ԱԶ	56,566,752
Ընդամենը	64,865,891

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների և ռիսկայնության ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ				Զախատող ակտիվներ					
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային		Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային		Անհուսալի	
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր, այդ թվում	84,660,065	23,261	437,664	408	100,408	77	1,491,504	86	11,977,372	2,377
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	740,478	42	4,691	2	9,693	3	1,102	1	2,019,851	52
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	6,951	1	-	-	-	-	-	-	19,900	2
Մշակող արդյունաբերություն	1,854,742	40	8,601	2	-	-	4,703	1	1,445,110	34
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	1,588,779	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Շինարարություն	137,017	6	-	-	-	-	1,436,435	6	549,918	9
Առևտուր	789,678	80	15,608	5	13,443	2	1,500	1	1,286,014	92
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն, այդ թվում	1,710	2	-	-	-	-	-	-	214,594	6
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	253,739	16	10,706	1	-	-	-	-	111,563	9
Տեղեկատվություն և կապ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	21,822,788	34	-	-	-	-	-	-	98,024	3
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Կրթություն	5,408	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Առողջապահություն	6,962	1	-	-	-	-	-	-	18,474	2
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ	-	-	-	-	165	1	-	-	5,669	2
Հիպոթեքային վարկեր	8,102,851	1,278	275,619	49	44,451	12	18,388	8	2,165,005	231
Սպառողական վարկեր	6,295,214	21,699	121,953	348	25,423	58	29,283	69	2,963,557	1,924
Տնտեսության այլ ճյուղեր	43,053,750	57	486	1	7,232	1	-	-	1,079,693	11
Դեբիտորական պարտքեր	1,041,383	773	325	21	3,260	12	30	13	3,017,143	1,298
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	58,957	25,871								
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում	1,026,906	7,043	655	15	122	1	74	2	120	2
Երաշխիքներ	216,808	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Ակրեդիտիվներ										

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ				Զախատող ակտիվներ					
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային		Հսկվող/ Ռիսկային		Ոչ ստանդարտ/Միջին		Կասկածելի/ Բարձր		Անհուսալի	
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր, այդ թվում	61,280,012	24,680	647,928	641	2,987,746	233	213,246	203	13,132,155	2,689
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	178,986	50	34,631	10	2,253	2			2,096,828	53
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	9,363	1	1,293	1					17,650	1
Մշակող արդյունաբերություն	2,037,230	44			2,651	1	42,803	3	1,445,386	33
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում										
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում										
Շինարարություն	325,978	9			2,760,773	6			691,541	18
Առևտուր	1,908,884	108	119,667	8	15,879	3	3,111	2	1,768,161	120
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն, այդ թվում	3,096	2							231,944	8
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	208,377	15			5,424	1	14,355	2	217,387	13

Տեղեկատվություն և կապ													
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն												105,571	5
Անշարժ գույքի հետևյալ անգործունեություն													
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն													
Կրթություն	17,199	3											
Առողջապահություն	15,723	3										18,687	2
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ			590	1								12,508	2
Հիպոթեքային վարկեր	8,604,747	1301	297,433	56		104,740	25	90,403	32			2,054,399	209
Սպառողական վարկեր	6,313,856	23,087	191,751	563		79,674	192	60,601	162			3,203,963	2,218
Տնտեսության այլ ճյուղեր	41,656,573	57	2,563	2		16,352	3	1973	2			1,268,130	7
Դեբիտորական պարտքեր	4,243,323	617	353	15		258	8	848	12			318,1845	1796
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	56,082												
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում	1,400,891	7,010	838	38		79	10	67	4			114	5
Երաշխիքներ	666,131	13											
Ակրեդիտիվներ													

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ		
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	84,659,400	437,664	100,408	1,491,504	11,977,372
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (Ռուսաստան)					
(Ուկրաինա)					
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (Շվեյցարիա)	665				
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին, այդ թվում	-				
5. Ընդամենը	84,660,065	437,664	100,408	1,491,504	11,977,372

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ		
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ/Միջին	Կասկածելի/ Բարձր	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	84,659,401	437,664	100,408	1,491,476	11,977,372
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (Ռուսաստան)					
(Ուկրաինա)					
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (Շվեյցարիա)	665				
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին, այդ թվում					
5. Ընդամենը	84,660,066	437,664	100,408	1,491,476	11,977,372

չաշխատող վարկեր / ընդհանուր վարկեր	2.34%
չաշխատող վարկերի պահուստ / ընդհանուր կապիտալ	8.25%

վարկերի գծով պահուստաֆոնդ / ընդհանուր վարկեր	3.38%
ինարավոր կորուստների պահուստ վարկերի գծով / չաշխատող վարկեր	145.73%
(դուրսգրումներ – փոխհատուցումներ) / միջին ընդհանուր վարկեր	0.85%
վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տոկոսային մարժա = (տոկոսային եկամուտ-տոկոսային ծախսեր – վարկերի գծով կորուստ)/վարկային ներդրումներ	4.95%
խոշոր փոխառություններ / կապիտալ	0.00%

342.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկը հավանականություն է, որ շուկայական գների (տոկոսադրույքներ, արտարժույթի փոխարժեքներ, բաժնային գործիքների գներ և այլն) տատանումը բացասական ազդեցություն կունենա Բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկը հավանականություն է, որ շուկայական տոկոսադրույքների անցանկալի տեղաշարժերը բացասական ազդեցություն կունենան Բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Բանկում տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկի չափումը կատարվում է ակտիվների և պարտավորությունների վերադարձելիության ժամկետի ճեղքվածքի հաշվարկման (GAP-վերլուծություն) և ոլորագիայի մոդելի միջոցով:

Արտարժույթային ռիսկը հավանականություն է, որ արժույթի փոխարժեքի տատանումները բացասական ազդեցություն կունենան Բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա: Վերաբերում է ինչպես ամուտային, այնպես էլ վարկային գործառնություններին:

Բանկի արտարժույթային ռիսկի զսպման նպատակով Բանկի յուրաքանչյուր արտարժույթի և արտարժույթների արժույթային դիրքերի համար գործում են ներքին սահմանաչափերը: Բանկում արտարժույթային ռիսկի չափումը կատարվում է ակտիվների և պարտավորությունների վերադարձելիության ժամկետի ճեղքվածքի հաշվարկման (GAP-վերլուծություն) և VAR մոդելի միջոցով:

Արտարժույթի ռիսկ

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	10,035,985	5,570,921	81,009	15,687,915
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	21,822,863	194,177	48,687	22,065,727
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	36,490,461	28,376,364	-	64,866,825
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. Ակտիվներ	58,957	-	-	58,957
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին. Ակտիվներ	20,941,833	1,643,524	-	22,585,357
Այլ	6,501,274	297,002	-	6,798,276
Ընդամենը ակտիվներ	95,851,373	36,081,988	129,696	132,063,057
Պարտավորություններ	-	-	-	-
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	9,073,611	11,500	16,760	9,101,871
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	54,457,589	32,354,937	20,248	86,832,774
Ստորադաս փոխառություն	3,854,513	3,776,964	-	7,631,477
Այլ պարտավորություններ	385,901	57,143	12	443,056
Ընդամենը պարտավորություններ	67,771,614	36,200,544	37,020	104,009,178
Չուտ դիրք	28,079,759	(118,556)	92,676	28,053,879

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	21,838,173	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
վարկեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ավանդներ	3,000,740	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
հետգնման պայմանագրեր	21,822,788	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր, փոխառություններ, այդ թվում՝	439,215	2,114,905	6,729,484	4,910,111	5,704,219	1,094,378	7,910,522	3,189,606	12,813,621	15,478,299	2,893,411	1,589,057	
վարկեր	420,543	2,114,905	6,681,896	4,910,111	5,640,499	1,094,378	7,800,827	3,189,606	12,701,019	15,478,299	2,893,411	1,589,057	
ավանդներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ֆակտորինգ	18,672	-	47,588	-	63,720	-	109,695	-	112,602	-	-	-	-
լիզինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
հետգնման պայմանագրեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
արժույթային սվոպ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
երկարաժամկետ պարտք. Գործիքներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
կարճաժամկետ պարտք. Գործիքներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
կապիտալի գոծիքներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Միջև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	407,558	-	764,551	-	1,041,576	1,643,523	17,983,950	-	744,199	-	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	22,277,388	2,114,905	7,137,042	4,910,111	6,468,770	1,094,378	8,952,097	4,833,129	30,797,570	15,478,299	3,637,610	1,589,057	
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝	2,237,186	-	3,465,092	-	57,698	-	741,252	-	1,606,001	-	881,625	-	
վարկեր	14,370	-	29,830	-	57,698	-	140,081	-	1,606,001	-	881,625	-	
ավանդներ	2,222,817	-	3,435,262	-	-	-	601,171	-	-	-	-	-	
ֆակտորինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
լիզինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
հետգնման պայմանագրեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
արժույթային սվոպ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	848,760	1,426,318	1,438,483	1,443,276	3,321,471	1,871,443	10,934,063	10,079,759	7,272,558	12,891,949	7,937,935	4,565,577	
ավանդներ	848,760	1,426,318	1,438,483	1,443,276	3,321,471	1,871,443	10,934,063	10,079,759	7,272,558	12,891,949	7,937,935	4,565,577	
հետգնման պայմանագրեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
արժույթային սվոպ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ներքրաված այլ միջոցներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ընդամենը	3,085,947	1,426,318	4,903,575	1,443,276	3,379,170	1,871,443	11,675,315	10,079,759	8,878,559	12,891,949	8,819,560	4,565,577	
Ցուտ դիրք	19,191,441	688,586	2,233,466	3,466,836	3,089,600	(777,066)	(2,723,218)	(5,246,630)	21,919,012	2,586,349	(5,181,950)	(2,976,521)	

Բանկի կողմից ներկայացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ԶԳ-ում			12,421,507	3,000,000					140,000	15,561,507
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			187,987	21,807,861					69,879	22,065,727
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	1,538,701	1,073,762	-	15,099,922	6,412,009	10,395,138	26,072,987	4,274,307		64,866,825
Արժեթղթեր, այդ թվում										-
առևտրային նպատակով պահվող										-
վաճառքի համար մատչելի			58,957							58,957
մինչև մարման ժամկետը պահվող			602,350	321,525	807,297	2,680,373	17,367,945	805,868		22,585,358
ռեպո համաձայնագրով վաճառված										-
Այլ պահանջներ	4,000	497	3,152,369	171,753	147,955	8,865	48,518		3,390,726	6,924,683
Պայմանագրային պահանջներ**										-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1,542,701	1,074,259	16,423,170	40,401,061	7,367,261	13,084,377	43,489,449	5,080,174	3,600,605	132,063,057
Այդ թվում										-
I խմբի արտարժույթով	1,526,425	740,211	5,776,983	8,767,184	1,167,715	4,651,220	14,446,669	1,488,510	69,879	38,634,796
II խմբի արտարժույթով			101,342	28,354						129,696
Այդ թվում										-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով				4,849	3,456	6,867	74,813	190,285		280,270
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	1,538,701	1,073,762		39,752,225	7,215,849	12,879,713	43,379,317	4,876,689		110,716,256
Անտոկոս	4,000	497	16,423,170	643,987	147,956	197,797	35,319	13,200	3,600,605	21,066,531
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			198,289	5,620,089	57,253	757,772	1,593,632	874,836		9,101,871
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում										-
ցպահանջ ավանդներ			30,237,592							30,237,592
ժամկետային ավանդներ				5,367,199	5,250,484	21,007,870	20,030,488	4,744,070		56,400,111
այլ			195,072							195,072
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով										-
Ստորադրաս փոխառություն								7,631,477		7,631,477
Այլ պարտավորություններ			433,579						9,476	443,055
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			811,069	50,200		116,608	50,000			1,027,877
Այդ թվում՝ Պայմանագրային պարտավորություններ**				57,951	57,951	115,903	722,017	35,160		988,982
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-	31,064,532	10,987,288	5,307,737	21,765,642	21,624,120	13,250,383	9,476	104,009,178
Այդ թվում										-
I խմբի արտարժույթով			4,075,924	2,800,033	1,885,438	10,100,219	12,836,075	725,897		32,423,586
II խմբի արտարժույթով			20,258	16,760						37,018
Խոշոր պարտավորություններ*			15,241,778	4,260,447	42,914	4,930,972	9,432,990	12,800,980		46,710,081
Այդ թվում										-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով						1,934	3,252	18,567		23,753
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			11,886,183	10,915,785	5,120,047	21,763,708	21,620,868	13,231,816	9,476	84,547,883
Անտոկոս			19,178,349	71,503	187,690					19,437,542
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	1,542,701	1,074,259	- 14,641,362	29,413,773	2,059,524	- 8,681,265	21,865,329	- 8,170,209	3,591,129	28,053,879
Այդ թվում										-
I խմբի արտարժույթով	1,526,425	740,211	1,701,059	5,967,151	- 717,723	- 5,448,999	1,610,594	762,613	69,879	6,211,210

II խմբի արտարժույթով	-	-	81,084	11,594	-	-	-	-	-	92,678
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	-	4,849	3,456	4,933	71,561	171,718	-	256,517
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	1,538,701	1,073,762	11,886,183	28,836,440	2,095,802	8,883,995	21,758,449	8,355,127	9,476	26,168,373
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք	-	-	14,641,362	14,772,411	16,831,935	8,150,670	30,015,999	21,845,791	25,436,920	28,053,879

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է					Մնժամկետ	Ընդամենը	
	Ժամկետան g	Ժամկետային u	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի			5 տարուց ավելի
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում			10,386,945						220,000	10,606,945
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			631,532	2,780,052					65,087	3,476,671
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,679,285	1,704,046	-	20,040,103	7,146,601	10,637,992	19,146,467	4,774,530		65,129,024
Արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	316,049	780,026	1,104,709	190,274	14,251,523	752,646	54,848	17,450,075
առևտրային նպատակով պահվող										-
վաճառքի համար մատչելի									54,848	54,848
մինչև մարման ժամկետը պահվող			251,743	780,026	1,104,709	190,274	11,703,633	562,525		14,592,910
ընթացիկ համաձայնագրով վաճառված			64,306				2,547,890	190,121		2,802,317
Այլ պահանջներ	1,430	1,792	3,123,933	184,382	187,756	311,664	206,782		3,568,027	7,585,766
Պարմանագրային պահանջներ**										-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1,680,715	1,705,838	14,458,459	23,784,563	8,439,066	11,139,930	33,604,773	5,527,176	3,907,962	104,248,481
Այդ թվում՝										-
I խմբի արտարժույթով	1,599,132	1,106,055	4,127,606	5,890,313	5,996,599	5,003,396	16,592,292	1,779,577		42,094,970
II խմբի արտարժույթով			105,569							105,569
Այդ թվում՝										-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով				3,284	1,985	4,194	45,937	115,730		171,130
ֆիքսված տոկոսադրույքներով	1,679,285	1,704,046		23,001,368	8,152,922	10,643,418	33,354,263	5,411,446		83,946,748
Անտոկոս	1,430	1,792	14,458,459	779,911	284,159	492,318	204,573		3,907,962	20,130,604
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			226,845	7,201,109	210,131	160,844	1,564,418	958,722		10,322,069
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝			10,617,745	10,714,679	7,091,397	11,982,334	12,828,562	5,820,931	-	59,055,647
ցպահանջ ավանդներ			10,371,913							10,371,913
ժամկետային ավանդներ				10,714,679	7,091,397	11,982,334	12,828,562	5,820,931		48,437,902
այլ			245,832							245,832
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով										-
Ստորադաս փոխառություն								7,729,540		7,729,540

Այլ պարտավորություններ			806,972							9,476	816,448
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			721,884	406,991	75,739	124,365	59,036				1,388,015
Այդ թվում՝ Պայմանագրային պարտավորություններ**				32,019	32,019	63,927	383,525	92,625			604,115
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			11,651,562	17,915,788	7,301,528	12,143,178	14,392,980	14,509,193		9,476	77,923,704
Այդ թվում՝											-
I խմբի արտարժույթով			3,004,744	8,945,648	4,236,846	6,172,937	11,824,782	6,224,865			40,409,822
II խմբի արտարժույթով			22,110								22,110
Խոշոր պարտավորություններ*			976,838	8,897,768	20,030	48,878	5,718,068	13,965,796			29,627,378
Այդ թվում՝											-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով							2,905	17,831			20,736
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			4,807,283	17,667,998	7,301,528	12,143,178	14,390,075	14,491,362	9,476		70,810,899
Անտոկոս			6,844,279	247,790							7,092,069
Չուտ իրացվելիության ճեղքվածք	1,680,715	1,705,838	2,806,897	5,868,775	1,137,538	(1,003,248)	19,211,793	(8,982,017)	3,898,486		26,324,777
Այդ թվում՝											-
I խմբի արտարժույթով	1,599,132	1,106,055	1,122,862	(3,055,335)	1,759,753	(1,169,541)	4,767,510	(4,445,288)	-		1,685,148
II խմբի արտարժույթով	-	-	83,459	-	-	-	-	-	-		83,459
Փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	-	3,284	1,985	4,194	43,032	97,899	-		150,394
Ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	1,679,285	1,704,046	(4,807,283)	5,333,370	851,394	(1,499,760)	18,964,188	(9,079,916)	(9,476)		13,135,849
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք			2,806,897	8,675,672	9,813,210	8,809,962	28,021,755	19,039,738	22,938,224		26,324,777

* "Խոշոր պարտավորություններ" տողում լրացվում են բոլոր այն պարտատերերի նկատմամբ բանկի պարտավորությունների (ներառյալ՝ տոկոսագումարները) գումարները, որոնց անհատական պահանջների հանրագումարները բանկի նկատմամբ գերազանցում են բանկի ընդհանուր պարտավորությունների 5% սահմանաչափը՝ առանց հաշվի առնելու փոխկապակցվածությունը:

** "Պայմանագրային պահանջներ" տողում լրացվում են դեռևս չհաշվեգրված (հաշվեկշռում կամ հետհաշվեկշռում չարտացոլված), սակայն պայմանագրով նախատեսված ստացվելիք բոլոր գումարները (այդ թվում՝ տոկոսագումարները)՝ ըստ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետների:

*** "Պայմանագրային պարտավորություններ" տողում լրացվում են դեռևս չհաշվեգրված, սակայն պայմանագրով նախատեսված վճարվելիք բոլոր գումարները (այդ թվում՝ տոկոսագումարները)՝ ըստ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետների:

Ծանոթագրություն 35. «Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների փոփոխությունների ու իր գործունեության ռիսկային բնույթին համապատասխան: Կապիտալը պահպանելու կամ դրա մեջ ճշգրտումներ մտցնելու համար Բանկը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել արժեթղթեր: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել: Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: Բանկը որպես կապիտալ ճանաչում է ՀՀ օրենսդրությամբ բանկերի կապիտալի համար սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովվեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը բարձր լինի սահմանած նվազագույն մակարդակից: Նվազագույն մակարդակը կազմում է 12%: 2017թ հունիսի 30-ի և 2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում է սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ

ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 2017թ սեպտեմբերի 30-ի և 2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ.դրամ

	2017թ	2016թ
Հիմնական կապիտալ		
Բաժնետիրական կապիտալ	23,261,150	23,261,150
Գլխավոր պահուստ	801,231	657,232
Չբաշխված շահույթ	2,217,122	799,679
Նվազեցումներ	2,496,413	2,535,191
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	23,783,090	22,182,870
Լրացուցիչ կապիտալ		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերազնահատման պահուստ	2,525	(350)
Հիմնական միջոցների վերազնահատման պահուստ	1,541,377	1,541,377
Ստորդրաս փոխառություն	7,677,280	7,721,520
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	9,221,182	9,262,547

Ընդամենը կապիտալ	33,004,272	31,445,417
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	32,252,249	39,794,318
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային	102.33%	41.36%

Եռամսյակի միջին ակտիվներ և կապիտալ

Անվանում	2017թ. 3-րդ եռ.
Միջին ակտիվներ	127,520,356
Միջին կապիտալ	32,029,102
Օվերդրաֆտի մնացորդ 30.09.17	22,561

Ճանաթագրություն 36. «Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք»

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սնգրունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների: Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից կշռված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

-Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը:

-Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հարորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող, և

Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր

Ֆիքսված մարման ժամկետով արժեթղթերը դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման

ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման

ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխառությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսային փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ գեղջված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկումից պահուստների գումարները:

Ճանութագրություն 37«Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Բանկը հեջավորում չի իրականացնում :

Ճանութագրություն 38. «Ապաճանաչում»

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

-վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,

-Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամոհջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,

և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցվի այդ պարքի ապաճանաչմանը և Նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Ճանութագրություն 39. «Գրավադրված ակտիվներ»

Բանկը չունի գրավադրված ակտիվներ:

Ծանոթագրություն 40. «Ընդունված գրավ»

Ընդունված գրավ	30/09/2017	31/12/2016
Այլ արժեթղթեր	374,001	374,001
Թանկարժեք գարդեր և թանկարժեք քարեր	2,980,635	3,184,253
Անշարժ գույք	73,758,330	83,971,170
Շարժական գույք	650,956	756,855
Այլ հիմնական միջոցներ	2,164,323	2,919,435
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ	2,634,724	2,467,562
Ղրամական միջոցներ	5,509,777	5,457,417
Վարկային երաշխավորություններ	105,520,336	97,324,225
Այլ երաշխավորություններ	-	-
Այլ գրավ	1,397,705	1,362,100

Ծանոթագրություն 41. «Պարտավորությունների չկատարում/խախտում»
 Բանկը չունի չկատարված/խախտված պայմանագրային պարտավորություններ: